

I 1998 blev Jesper Sand Damtoft leder af Aalborg Portlands forskningscenter, hvor man arbejder med udvikling og afprøvning af nye cementtyper.

**BETON-PRISEN 2019 GÅR
TIL UDVIKLINGSDIREKTØR
PÅ AALBORG PORTLAND**

**JESPER
SAND
DAMTOFT**

BEDØMMELSESKOMITEENS BEGRUNDELSE:

Jesper Sand Damtoft har igennem en lang årrække været en nøgleperson og en af de gennemgående kræfter i innovation og udvikling af bedre og mere klimavenlige betoner.

Som udviklingsdirektør har Jesper været leder for udviklingen af nyere og langt mere klimavenlige cementer med en kvalitet som de traditionelle cementer, men som ved anvendelsen reducerer CO₂-aftrykket fra cementen med 30 procent.

Jesper har sikret, at denne udvikling er gået hånd-i-hånd med udviklingen af nyt konkurrencedygtigt produktionsudstyr og med en insisteren på at fastholde kvalitet, holdbarhed og performance for de nye cementer og nye betontyper, således at de kan anvendes i praksis. Kvaliteten af denne banebrydende nye cement er blevet afprøvet i projektet Grøn Beton II og er anvendt i tre nye jernbane- og vejbroer ved Lindholtsvej og Lundegårdsvej samt i bygningen af DTU Byg's nye laboratorie for udvikling af bæredygtige byggematerialer. For at intensivere erfaringsopsamlingen, bliver en række testemner langtidseksponerede i Hirtshals havn, Rødby Havn og langs Hveen Boulevard.

Jesper har udviklet sig til en rollemodel i kombinationen af teoretisk arbejde og praktisk anvendelse, og har en stor evne til at motivere og begejstre betonbranchen på tværs af samarbejdspartnere, universiteter, leverandører, entreprenører, rådgivere, bygherrer og studerende.

Det er således med stor glæde, at pris-komiteen enstemmigt indstiller Jesper Sand Damtoft til Betonprisen 2019.

STATEMENTS OM JESPER:

"Jesper er en person der ikke nøjes med at tale om klimaet, men også udvikler løsninger, der signifikant reducerer klimapåvirkningen – og som samtidig sørger for en sund forretning, så løsningerne kan anvendes".

"Jesper formår med egen begejstring at få inddraget relevante parter i branchen, således at tanke og idé føres ud i livet, og han er dermed med til at flytte udviklingen i en ellers konservativ branche".

Lars Gredsted
Erik Stoklund Larsen
Per Goltermann
Asger Knudsen

GEOLOGEN, DER SLAP UD AF MODVINDEN

Modtager af Betonprisen 2019, udviklingsdirektør på Aalborg Portland, Jesper Sand Damtoft, har mødt skepsis og modvind i sit arbejde med klimavenlige løsninger. Men nu er vinden vendt.

Jesper Sand Damtoft er uddannet geolog med speciale i malmefterforskning og vulkaner. Efter endt uddannelse blev han i 1985 ansat på Aalborg Portland som naturvidenskabelig medarbejder. Her var han beskæftiget med udvikling af nye, avancerede betontyper.

- Jeg har altid interesseret mig for klimapåvirk-

ning, og den dimension har næsten lige fra starten været en del af mit arbejde. Med en baggrund som geolog er det faldet mig helt naturligt, siger Jesper Sand Damtoft.

I begyndelsen af 1990'erne skiftede han til en afdeling på fabrikken, der havde fokus på at anvende grønne råmaterialer og brændsler i produktionen.

- For ledelsen på Aalborg Portland var den strategi en del af virksomhedens fremtidssikring, men vi mødte skepsis blandt politikere, der ikke mente, at brændbart affald hørte hjemme på en cementfabrik. De argumenterede for, at affaldshåndtering skulle foregå i offentligt regi. Dengang var det nyt i

Jesper Sand Damtoft i samtale med Peter Bak Frigaard, institutleder, Institut for Byggeri og Anlæg på Aalborg Universitet.

cementproduktionen, men i dag udgør alternativt brændsel – det vil sige oparbejdet affald – 60 procent af brændslet i den grå cement. Det bidrager dermed til en væsentlig reduktion af udledningen af CO₂ ved cementproduktionen, forklarer Jesper Sand Damtoft.

EN GOD FORSTÅELSE

I 1998 blev han leder af Aalborg Portlands forskningscenter, hvor man arbejder med udvikling og afprøvning af nye cementtyper. Det første projekt samme år var et EU-projekt i samarbejde med Teknologisk Institut og forskellige udenlandske partnere.

- Vores mål var at identificere, hvor man kunne sætte ind med forbedringer af miljøprofilen, og i den forbindelse undersøgte vi miljøpåvirkningen i betonens livscyklus. Aalborg Portland ville gerne være i front, og vi erhvervede en god forståelse af, hvor man kunne sætte ind. Det er en viden, som vi kan bruge den dag i dag, siger Jesper Sand Damtoft.

Men forskning og udvikling af produktionsapparatet samt dokumentation for kvalitet og miljøbesparelser koster penge, og ifølge ham har det gennem mange år været en udfordring, at det ikke har genereret værdi, at et produkt var grønt eller CO₂-besparende. Et lavt klima- og miljøaftryk er ikke noget, som markedet har villet betale for.

- Man har kun kigget på pris og kvalitet, men vi kan se tegn på, at det er ved at ændre sig. Vi kan registrere en efterspørgsel, men vi ved endnu ikke, hvor meget man vil betale. Flere i branchen tror på, at det bliver muligt at skabe et forretningsgrundlag, så det fremadrettet ikke kun handler om idealer, siger Jesper Sand Damtoft.

FORSKNING I AALBORG

I 2005 blev Aalborg Portland købt af italienske Cementir med hovedkontor i Rom og fabrikker i Europa, Afrika, Asien og Nordamerika. Koncernen producerer både cement og beton, og i 2011 besluttede man at samle al forskning i Aalborg.

- Vi var simpelthen de bedste, siger Jesper Sand Damtoft, der i dag er direktør for forskning og udvikling i hele Cementir Group. Det betyder, at alle, der arbejder med kvalitet på koncernens fabrikker rundt om i verden, refererer funktionelt til ham.

Adspurgt om fremtiden vurderer han, at man i de kommende år vil ændre cementproduktionen, så man reducerer klimapåvirkningen yderligere.

- Tilbage i 1990 tog vi på Aalborg Portland

initiativ til projektet FUTURECEM. Det er en teknologi, hvor man både arbejder med opvarmningen og de kemiske processer i ovnen. I de kommende år vil der være et stigende behov for beton og cement i blandt andet Asien og Afrika, og CO₂-belastningen vil vokse. Men vi vurderer, at udviklingen med FUTURECEM kan skære toppen af stigningen med måske 400 millioner tons CO₂ i 2050, siger Jesper Sand Damtoft.

NU I MEDVIND

FUTURECEM er patenteret, og han forventer, at man kan påbegynde salget i 2020, hvis alt går vel. Det er da også hans opfattelse, at der trods den nye regerings meget ambitiøse klimapolitik fortsat vil være plads til cementproduktion i Danmark.

- Nu kommer alle de initiativer, som vi har taget gennem årene, os til gavn. Aalborg Portland har nærmest været med til at forme udviklingen, og i foråret blev der afholdt en konference om Grøn Beton, som fik en fantastisk omtale i pressen. Det har jeg aldrig tidligere oplevet. Det er som om, mange års modvind er vendt, siger Jesper Sand Damtoft.

Han synes, det er vigtigt, at man kan blive ved med at drive en cementproduktion i Aalborg-området, hvor man råder over enestående naturressourcer. Men en forudsætning må være, at man producerer på en måde, så samfundet synes, at det gør nytte. I den forbindelse taler han ligefrem om symbioser mellem Aalborg Portland og Aalborg Kommune.

- Vi leverer allerede varme til kommunen, og vi skal også levere køling til det nye supersygehus med det kolde vand fra vores kridtgrav. I de kommende år vil vi se, at Aalborg Portland er med til at udvikle den fremtidige energiforsyning og cirkulære økonomi i Aalborg-området. Vi har allerede etableret et godt samarbejde med Aalborg Universitet og Aalborg Forsyning omkring mulighederne.

JESPER SAND DAMTOFT

• Bor i Aalborg med hustruen Ulla. Sammen har de sønnen Asger på 25 år.

• Inkarneret AaB-fan. Følger alle holdets hjemmekampe på Aalborg Portland Park, hvor han har haft den samme plads i 25 år.

BETONPRISEN - GENNEM TIDERNE

Dansk Betonforening overrækker hvert andet år Betonprisen til en eller flere personer, der har ydet et væsentligt bidrag inden for et eller flere af følgende områder:

- Forståelse af betons materialetekniske egenskaber
- Udvikling af betons konstruktionstekniske egenskaber
- Udvikling af betons æstetiske muligheder
- Udvidelse af betons anvendelsesområder
- Projektering og opførelse af markante bygninger eller anlæg, hvori beton har en fremtrædende rolle
- Offentlighedens opfattelse af beton som et godt byggemateriale med værdifulde egenskaber
- Markedsføring af den danske betonverdens fremtrædende viden og knowhow

Betonprisen blev første gang uddelt i 1972 og er på 50.000 kr.

*Kristian Dahl Hertz,
professor på DTU,
modtog Betonprisen i
2015.*

*Lars Nyholm
Thrane, civil-
ingeniør, ph.d.,
Teknologisk
Institut,
modtog
Betonprisen
i 2017.*

*Mette Glavind,
centerleder,
modtog
Betonprisen
i 2011.*

BETONPRISEN 1972-2019

2019

Jesper Sand Damtoft,
udviklingsdir., Aalborg Portland

2017

Lars Nyholm Thrane,
civilingeniør, ph.d., Teknologisk Institut

2015

Kristian Dahl Hertz, professor, DTU

2013

Finn Bach, civilingeniør, lic.tech.,
Dansk Konstruktions- og Betoninstitut

2011

Mette Glavind, centerleder,
Betoncentret ved Teknologisk Institut

2009

Lars Lunding Andersen, adm. dir.,
Zoo København og Søren Langvad,
adm. dir., E.Pihl & Søn A/S

2006

Otto Christensen & Kaj Sørensen A/S

2004

Ingeniørdocent Ervin Poulsen

2002

Mogens Peter Nielsen, professor
og Bent Feddersen, kompetencechef

2000

Carsten Fischer, journalist

1998

Hans Henrik Bache, civilingeniør

1996

Christian Munch-Petersen, civilingeniør

1994

Hans Henrik Gotfredsen, teknisk direktør

1992

Jørgen Vorsholt, direktør
og Stig Møller, direktør

1990

Anders Henrichsen, civilingeniør
og Bent Jensen, akademiingeniør

1988

Carolyn M. Hansson, forskningschef

1986

Poul Nerenst, direktør og civilingeniør

1984

Per Freiesleben Hansen, akademiingeniør
og Kjeld Roger Henriksen, og lic.techn.

1982

Bent Højlund Rasmussen, dr. techn.

1980

Herbert Krenchel, dr. techn.

1972

Knud Friis, arkitekt og
Elmar Moltke Nielsen, arkitekt
samt Mogens Peter Nielsen, dr. techn.